

Πρόγραμμα Λειτουργικού Αλφαβητισμού (Π.Λ.Α.) Στ' τάξης (2014-2015)

Το Πρόγραμμα του Λειτουργικού Αλφαβητισμού (Π.Λ.Α.) διεξάγεται διαχρονικά σε παγκύπρια βάση από το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης (Κ.Ε.Ε.Α.) του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Υ.Π.Π.). Το Π.Λ.Α. απευθύνεται σε μαθητές της Στ' και Γ' τάξης Δημοτικού. Στόχος του Προγράμματος είναι ο έγκαιρος εντοπισμός μαθητών με μεγάλη πιθανότητα να μείνουν λειτουργικά αναλφάβητοι, ώστε οι μαθητές αυτοί να εμπλακούν σε κατάλληλα προγράμματα στήριξης στη Μέση και Δημοτική Εκπαίδευση αντίστοιχα. Το Πρόγραμμα αξιολογεί δύο βασικές δεξιότητες: (α) τη γλωσσική-επικοινωνιακή ικανότητα και (β) τη μαθηματική ικανότητα.

Κατά τη σχολική χρονιά 2014-2015, το Π.Λ.Α. διεξήχθη για όγδοη συνεχόμενη χρονιά στην Στ' τάξη του Δημοτικού. Ο συνολικός αριθμός των μαθητών που συμμετείχαν ανήλθε στους 7459 για τα δοκίμια της Γλώσσας και στους 7481 για τα δοκίμια των Μαθηματικών. Ποσοστό 10% των μαθητών αναγνωρίστηκε με μεγάλη πιθανότητα να μείνει γλωσσικά αναλφάβητο και 8,3% μαθηματικά αναλφάβητο. Ποσοστό 4,7% των μαθητών ανήκε και στις δύο ομάδες ρίσκου για αναλφαβητισμό.

Τη φετινή σχολική χρονιά ήταν εφικτή η σύγκριση των αποτελεσμάτων των δύο κύκλων του Π.Λ.Α., αφού οι μαθητές που φοιτούσαν φέτος στην Στ' τάξη είχαν συμπληρώσει ξανά τα δοκίμια του Π.Λ.Α. πριν τρία χρόνια, όταν δηλαδή φοιτούσαν στην Γ' τάξη. Οι συγκρίσεις κατέδειξαν ότι πάνω από ένα τρίτο των μαθητών που αναγνωρίστηκαν τη φετινή χρονιά στις ομάδες ρίσκου είχαν αναγνωριστεί και πριν τρία χρόνια (τη σχολική χρονιά 2011-2012) με ρίσκο για λειτουργικό αναλφαβητισμό. Επιπρόσθετα, τα αποτελέσματα κατέδειξαν πολύ καλό βαθμό της προβλεπτικής εγκυρότητας των δοκιμίων του Προγράμματος, καθώς και του κριτηρίου διαχωρισμού των μαθητών στις δύο ομάδες (ρίσκου και μη ρίσκου).

Σε σχέση με τη σύνθεση των ομάδων ρίσκου, αυτές αποτελούνται κυρίως από: (α) αγόρια, (β) μαθητές με ξένη υπηκοότητα, (γ) μαθητές που εισήλθαν στο Δημοτικό σε ηλικία μικρότερη των 6 χρόνων, (δ) μαθητές με αρνητικές στάσεις απέναντι στο διάβασμα και στα Μαθηματικά, (ε) μαθητές με χαμηλό βαθμό εμπιστοσύνης στην αναγνωστική και μαθηματική τους ικανότητα, (στ) μαθητές με χαμηλά κίνητρα για διάβασμα, (ζ) μαθητές των οποίων οι γονείς έχουν χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, (η) δίγλωσσοι ή πολύγλωσσοι μαθητές, (θ) μαθητές που δεν έχουν μέσα που υποβοηθούν τη μάθηση στο σπίτι (π.χ. ύπαρξη γραφείου, ηλεκτρονικού υπολογιστή, σύνδεσης στο διαδίκτυο, προσωπικών βιβλίων, βιβλίων γενικά στο σπίτι), (ι) μαθητές στους οποίους δεν ανατίθεται κατ' οίκον εργασία στο σπίτι και (κ) μαθητές με υψηλό βαθμό γονεϊκής εμπλοκής.

Στο πλαίσιο της παρούσας έρευνας κρίθηκε, επίσης, απαραίτητο να διερευνηθούν συσχετίσεις σε σχέση με προσωπικά χαρακτηριστικά των μαθητών και χαρακτηριστικά του οικογενειακού τους περιβάλλοντος, με σκοπό την πρόβλεψη ρίσκου. Για τον σκοπό αυτό, υιοθετήθηκαν τόσο συμβατικά μοντέλα λογιστικής παλινδρόμησης (logistic regression) όσο και μοντέλα πολυεπίπεδης (δύο επίπεδα, επίπεδο μαθητή και επίπεδο σχολείου) ανάλυσης. Στα συμβατικά μοντέλα λογιστικής παλινδρόμησης, η μέθοδος της βηματικής παλινδρόμησης κατέδειξε ότι μεγάλη προβλεπτική επίδραση στο ρίσκο για γλωσσικό και μαθηματικό αναλφαβητισμό έχουν κυρίως μεταβλητές που σχετίζονται με το οικογενειακό περιβάλλον. Τα μοντέλα πολυεπίπεδης ανάλυσης κατέδειξαν ότι το ρίσκο για λειτουργικό αναλφαβητισμό οφείλεται κυρίως σε παράγοντες στο επίπεδο του μαθητή.

Αύγουστος 2015